

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ

“Onlardan vasat olanları: ‘Ben, ‘Allah’ı tesbih etmeniz gerekir.’ dememiş miydim?” dedi.” [Kalem 28] Ayeti Üzerinde Düşünmek

Kur’an’da vasat: Adaletli olmak ve sebat etmek olup ehlileşip ılımlı olmak (aşırı ılımlı olmak) değildir.

Allah Kalem suresinde bize, Allah’ın rızkını tekellerine almak ve fakirleri engellemek isteyen bahçe sahiplerinin kıssasını haber vermiştir. Onlara azap geldiğinde onlardan biri durup şöyle uyarıda bulundu: قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ **“Onlardan vasat olanları: ‘Ben, ‘Allah’ı tesbih etmeniz gerekir.’ dememiş miydim?” dedi.”** [Kalem 28] Onların vasat olanları, yaş ve konum olarak değil, en adil ve en akıllı olanları demektir. Ayrıca İbn Abbas ve diğer müfessirler de, bu anlamın, Allahu Teala’nın şu ayetinde geçenle aynı olduğunu söylemiştir: **“Böylece sizi, vasat bir ümmet kıldık.”** [Bakara 143] Yani hakkı ikame eden ve işleri, İslam’ın terazisiyle tartan adil ve hayırlı bir ümmet demektir.

Ama bugün ne oldu? Müslümanların mefhumlarında "vasat" kelimesi çarpıtılmış ve vasatın, yumuşaklık, taviz ve batılla uzlaşma anlamına geldiğini zannetmişlerdir!

Kafir Batı, “ılımlı İslam” fikrinin, yani cihadı terk eden, kapitalizmle birlikte yaşayan, demokrasiye razı olan ve dini yönetimden uzaklaştıran İslam’ın propagandasını yapmaktadır!

Ama gerçekten insanların en vasat olanları, hak sözü haykıran ve Allah için hiçbir kınayıcının kınamasından korkmayanlardır; tıpkı bahçe sahiplerinin en vasat olanının, onlara Allah’ı hatırlattığında ve vasat ümmetin, Raşidi Hilafet döneminde "لا إله إلا الله" bayrağını yükselttiklerinde yaptığı gibi.

Şevkani bu ayeti şöyle tefsir etmiştir: Ebu Said’den, Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem’in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir: **“Böylece sizi, vasat bir ümmet kıldık.”** [Bakara 143] Yani “adaletli” (bir ümmet) olduğunu söylemiştir. Ebu Said şöyle dedi: Allah’ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: يُدْعَى نُوحٌ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَيَقَالُ لَهُ: هَلْ بَلَّغْتَ؟ فَيَقُولُ: نَعَمْ. فَيُدْعَى قَوْمُهُ فَيَقَالُ لَهُمْ: هَلْ بَلَّغْتُمْ؟ فَيَقُولُونَ: مَا أَتَانَا مِنْ نَذِيرٍ، أَوْ مَا أَتَانَا مِنْ أَحَدٍ، قَالَ: فَيَقَالُ لِنُوحٍ: مَنْ يَشْهَدُ لَكَ؟ فَيَقُولُ: مُحَمَّدٌ وَأُمَّتُهُ. قَالَ: فَذَلِكَ قَوْلُهُ ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا﴾. قَالَ: أَلْوَسَطُ الْعَدْلُ. قَالَ: فَيُدْعَوْنَ فَيَشْهَدُونَ لَهُ بِالْبَلَاغِ. قَالَ: **“Kıyamet günü Nuh Aleyhisselam çağrılacak ve ona şöyle denilecek: Tebliğ ettin mi? O da: Evet, diyecek. Sonra onun (Nuh) kavmi çağrılacak ve onlara şöyle diyecek: Size tebliğ etti mi? Onlar da şöyle diyecekler: Bize bir uyarıcı gelmedi veya bize herhangi biri gelmedi. Bunun üzerine Nuh’a şöyle denilecek: Sana kim şahitlik edecek? O da şöyle diyecek: Muhammed ve ümmeti. Dedi ki: Bu durum O’nun şu kavlinde bildirilmektedir: “Böylece sizi, vasat bir ümmet kıldık.”** [Bakara 143] Dedi ki: Vasat, adaletli demektir. Dedi ki: Onlar çağrılırlar ve onun tebliğ ettiğine şahitlik ederler. Dedi ki: Sonra ben de size şahitlik

edeceğim.” Cabir’den Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem’in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir: **أَنَا وَأُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى كَوْمٍ مُشْرِفِينَ عَلَى الْخَلَائِقِ. مَا مِنَ النَّاسِ أَحَدٌ إِلَّا وَدَّ أَنَّهُ مِنَّا، وَمَا مِنْ نَبِيٍّ كَذَّبَهُ قَوْمُهُ إِلَّا وَنَحْنُ نَشْهَدُ أَنَّهُ قَدْ بَلَغَ رَسُولَهُ رَبِّهِ عَزَّ وَجَلَّ** **Ben ve ümmetim kıyamet günü, yüksek bir tepenin üzerinde bulunacağız. Diğer mahşer halkı bizden aşağıda bulunacaklar ve bizden olmayı çok arzu edecekler. Kavmi tarafından yalanlanmış bulunan her bir peygambere de biz mahşerde şahitlik yapacağız. "Evet, Rabbimiz, o senin risaletini kavmine tebliğ etti" diyeceğiz.** Buhari, Müslim ve diğerleri, Enes’ten şöyle dediğini rivayet etmişlerdir: (Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem ile bazı sahabeler birlikte bulunurlarken) onların yanından bir cenaze geçti. (Ashaptan bazıları) o cenazeyi hayırla andı. Bunun üzerine Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurdu: **وَجَبْتُ وَجَبْتُ وَجَبْتُ** **Kesinleşt, kesinleşt, kesinleşt.** Sonra bir cenaze daha geçti. Orada bulunanlar onu da kötülükle andılar. Bunun üzerine de Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurdu: **وَجَبْتُ وَجَبْتُ وَجَبْتُ** **Kesinleşt, kesinleşt, kesinleşt.** Bunun üzerine Ömer, (ne kesinleşt ya Rasulallah diye) sorunca, Nebi Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurdu: **مَنْ أَتَيْنِي عَلَيْهِ خَيْرًا وَجَبْتُ لَهُ النَّارَ، أَنْتُمْ شَهِدَاءُ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ، أَنْتُمْ شَهِدَاءُ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ، أَنْتُمْ شَهِدَاءُ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ** **Şu önce geçen cenazeyi hayırla andınız; bu sebeple onun cennete girmesi kesinleşt. Bu berikini kötülükle andınız; onun da cehenneme girmesi kesinleşt. Çünkü siz (müminler), yeryüzünde Allah’ın şahitlerisiniz, siz (müminler), yeryüzünde Allah’ın şahitlerisiniz, siz (müminler), yeryüzünde Allah’ın şahitlerisiniz.** Hakim ve Tirmizi, şöyle bir eklemede bulunmuştur: Sonra Allah’ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem şu ayeti okumuştur: **وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا** **Böylece sizi, vasat bir ümmet kıldık.** [Bakara 143]

Kurtubi, bu ayeti şöyle tefsir etmiştir: Yani sizleri, peygamberlerden aşağıda ve diğer bütün ümmetlerin üzerinde bir ümmet kıldık demektir. Vasat, adaletli demektir. Bunun asıl anlamı ise her şeyin en övüleninin vasatı olduğundan dolayıdır. Tirmizi, Ebu Said el-Hudri’den, Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem’in, **وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا** **Böylece sizi, vasat bir ümmet kıldık.** [Bakara-143] ayeti hakkında şöyle dediğini rivayet etmiştir: Adaletli demektir. Dedi ki: Bu, Hasen sahih hadistir. **قَالَ أَوْسَطُهُمْ** **Onların en vasat olanları** ayeti ise, yani onların en adil ve en hayırlı olanları demektir. Filan kişi kavminin en vasat olanıdır, kavminin arabulucusu ve kavminin vasatıdır; yani onların en hayırlısı ve en soylularındandır demektir.

Ey Müslüman, şayet sen de “onların en vasatı (en adil ve en hayırlısı)” olmak istiyorsan, o zaman sen de, davet taşıyıcılardan, İslam’ın hükmünü ikame etmek için çalışanlardan, tavizi reddedenlerden ve yeryüzünde Allah’ın şeriatının hakim olması için davet edenlerden ol.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Müeyyid El-Râcihi – Yemen